

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100600

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-09-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коркодола Максим Миколайович

2. Maksym M. Korkodola

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1960-2039

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 37168 Агрономія

Дата захисту: 16-11-2023

Спеціальність за освітою: 7.130102 Агрономія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2255-ДФ
64.366.005

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35, 68.35.37

Тема дисертації:

1. Оптимізація технології вирощування соняшнику кондитерського напрямку використання
2. Optimization of the Confectionery Sunflower Cultivation Technology

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення важливого наукового завдання з оптимізації технології вирощування соняшнику кондитерського напрямку використання в умовах північного Степу України шляхом застосування відповідних агроприйомів з урахуванням біологічних особливостей крупноплідних сортів і гібридів. Дослідження відрізняються від раніше відомих результатів комплексним підходом до вирішення цього завдання. Виявлено вплив способів основного обробітку ґрунту, дози внесення добрив і густоти стояння рослин на ріст, розвиток рослин кондитерського соняшнику, та на особливості формування елементів структури продуктивності, що в кінцевому результаті визначає рівень врожайності та показників технологічної та біохімічної якості насіння. Шляхом застосування відповідних агроприйомів вирощування було досягнуто мети з визначення їх оптимального сполучення з особливостями

крупноплідних сортів і гібридів. Актуальність теми полягає в тому, що недостатня наукова обґрунтованість і відсутність комплексного підходу в системі вирощування соняшнику кондитерського напряму використання призводить до нестабільної та низької реалізації генетичного потенціалу нових сортів і гібридів. Уперше науково обґрунтовано й експериментально доведено ефективність вирощування крупноплідного соняшнику в умовах північного Степу України. В погодних умовах 2019–2021 рр. встановлено середній рівень прояву і розмах варіювання цінних господарських ознак трьох крупноплідних сортів (СПК, Білочка та Запорізький кондитерський) й одного F1 гібрида кондитерського типу (Гудвін) за варіантами досліду, доведено можливість отримання високоякісної кондитерської сировини. Встановлено значні відмінності досліджених сортів/гібрида за цінними господарськими ознаками залежно від застосованих агроприймів вирощування. Удосконалено технологію вирощування кондитерського соняшнику в умовах північного Степу України шляхом оптимізації застосування досліджених агроприймів із забезпеченням високої економічної ефективності. Одержані результати мають практичне значення для агротехнології вирощування соняшнику кондитерського напряму використання. Отримані результати досліджень і розроблені рекомендації пройшли виробничу перевірку і впроваджені на площі 445 га, де було підтверджено їх високу ефективність.

2. The thesis presents a theoretical generalization and a new solution to an important scientific task of optimization of the confectionary sunflower cultivation technology in the Northern Steppe of Ukraine through appropriate farming techniques, with due account for biological characteristics of large-fruited varieties and hybrids. These studies differ from previous ones by a comprehensive approach to solving this problem. Effects of basic tillage methods, fertilizer doses and plant density on the growth and development of confectionary sunflower plants and on performance constituents, which ultimately determines the yield level and technological and biochemical parameters of seed quality, were determined. The goal of establishing their optimal combination for large-fruited varieties and hybrids was achieved by applying appropriate farming techniques. The topic relevance lies in the fact that lack of scientific justification or a comprehensive approach in confectionery sunflower cultivation leads to unstable and low fulfilment of the genetic potentials of new varieties and hybrids. For the first time, the effectiveness of growing large-fruited sunflowers in the Northern Steppe of Ukraine was scientifically rationalized and experimentally proven. Under the weather conditions of 2019–2021, the mean levels of expression and ranges of variation of valuable economic traits between experimental variants were determined for three large-fruited confectionery varieties ('SPK', 'Bilochka' and 'Zaporizhzhskiy Kondyterskiy') and one F1 hybrid ('Hudvin'). It was proven that production of high-quality confectionery raw materials was possible. There were significant differences in valuable economic characteristics between the studied varieties/hybrid depending on the tested farming techniques. The confectionary sunflower cultivation technology was improved for the Northern Steppe of Ukraine by optimizing the tested farming techniques and ensuring high economic efficiency. The obtained results are of practical importance for confectionery sunflower cultivation. The results and developed recommendations were tested in production and implemented on an area of 445 hectares, where their high efficiency was confirmed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Коркодола М.М., Макляк К.М. Ефективність застосованих елементів технології вирощування соняшнику кондитерського напрямку використання. Науково-технічний бюлетень Інституту олійних культур НААН. Запоріжжя, 2021, № 31. С. 88–97. DOI: 10.36710/іос-2021-31-08
- 2. Коркодола М. М. Рівень прояву господарських ознак крупноплідного соняшнику в умовах північного Степу України. Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал / Сумський НАУ. Суми, 2023. Т. 51, № 2. С. 129–136. DOI: 10.32782/agrobio.2023.2.15
- 3. Коркодола М.М., Макляк К.М. Мінливість вмісту олії та білка в насінні кондитерського соняшнику залежно від агротехнічних прийомів вирощування. Науково-технічний бюлетень Інституту олійних культур НААН. Запоріжжя, 2023, № 34. С. 72–83. DOI: 10.36710/ІОС-2023-34-07
- 4. Коркодола М. М., Макляк К. М. Агротехнічні прийоми вирощування гібридів соняшнику кондитерського напрямку використання. Новітні технології в рослинництві: технології та сучасність : зб. тез Міжнародної наукової інтернет-конференції, присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: академіка АН УРСР Кулешова М.М., члена-кореспондента АН УРСР Страхова Т.Д., професора Кучумова П.В. (17 червня 2020 р.) / НААН, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. Харків, 2020. С. 32–33
- 5. Коркодола М.М., Макляк К.М. Мінливість урожайності насіння соняшнику кондитерського напрямку використання залежно від елементів технології вирощування. Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від дня народження кандидата с.-г. наук Софії Михайлівни Фріденталь (1-2 липня 2021 року) / НААН України, ІР імені В.Я. Юр'єва. Харків, 2021. С. 56–60
- 6. Коркодола М. М., Макляк К. М. Вплив агроприйомів на врожайність крупноплідного соняшнику. Основні, малопоширені і нетрадиційні види рослин – від вивчення до освоєння (сільськогосподарські і біологічні науки) : матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (у рамках VII наукового форуму «Науковий тиждень у Крутах – 2022» (3 березня 2022 р., с. Крути, Чернігівська обл.) : у 2 т. / ІОК НААН. Обухів : ДС «Маяк», 2022. Т. 1. С. 99–103
- 7. Коркодола М. М., Макляк К. М. Агротехнічні прийоми підвищення виходу крупної фракції насіння кондитерського соняшнику в посушливих умовах північного Степу України. Селекція агрокультур в умовах змін клімату: напрями та пріоритети: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. Приурочено 70-річному ювілею відомого селекціонера, доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка НААН, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Юрія Олександровича Лавриненка (30 вересня 2022 року) / НААН, Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства. Одеса, 2022. С. 207–210
- 8. Коркодола М.М., Макляк К.М. Формування лущинності насіння кондитерського соняшнику залежно від агротехнічних прийомів вирощування / Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої ювілейним річницям професорів О. М. Можейка, В. В. Милого, Ю. В. Будьонного, І. І. Назаренка (29–30 листопада 2022 року). МОН України, ДБТУ. Харків, 2022. С. 159–161
- 9. Коркодола М.М., Макляк К.М. Мінливість тривалості вегетаційного періоду генотипів кондитерського соняшнику залежно від агротехнічних прийомів вирощування. Олійні культури: сьогодення та перспективи : збірник тез Міжнародної наукової інтернет-конференції (21 березня 2023 року) / НААН України, ІОК. Запоріжжя, 2023. С. 75–76

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; методичні рекомендації

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту; збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001054; 0121U100571

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макляк Катерина Миколаївна

2. Kateryna M. Makliak

Кваліфікація: д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9841-2454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троценко Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Trotsenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8101-0849

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цехмейструк Микола Григорович
2. Mykola H. Tsekhmeistruk

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.н.с., 06.01.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2047-9018**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний біотехнологічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44234755**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Попов Сергій Іванович
2. Serhii I. Popov

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1101-4454**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України**Код за ЄДРПОУ:** 00497176**Місцезнаходження:** проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія аграрних наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Єгоров Дмитро Костянтинович
2. Dmytro K. Yehorov

Кваліфікація: д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0218-3827**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Васько Наталія Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Васько Наталія Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Фатеева Олена Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна